

Forbindelser til den frie verden

Emnerne er så omfattende, at de mod min vilje, mod min vurdering af den betydning, de har haft i kampen mod det nazistiske terrorregime, af pladshensyn kun kan beskrives i få korte hovedpunkter.

Såfremt du vil vide mere, henvises du til litteraturlisten.

Den frie verden var for os – Sovjet, Amerika, England og Sverige. Geografisk betinget blev det naturligt nok de to sidstnævnte lande, der fik den altovervejende betydning.

Modstandskampens behov

I takt med, at modstandskampen udvikledes, steg naturligvis behovet for at få de nødvendige kampmidler.

Disse kom til Danmark ad luftvejen i form af nedkastninger og ved transport i både over Nordsøen og Øresund.

Nedkastningerne bestod ikke kun af våbenforsyninger, radiomateriel mm., men også af faldskærmsagenter, kaniner, alle danske statsborgere.

SOE: Special Operations Executive

Englænderne opretter denne organisation SOE i 1940 efter nederlaget i Frankrig, formålet var at skabe forbindelse til europæiske modstandsorganisationer. Korrespondent for dagbladet Berlingske Tidende, Ebbe Munck tager ophold i Stockholm okt. 1940. Med sine forbindelser til det danske forsvars efterretningstjeneste begyndte en lind strøm af informationer om tyskerne at strømme til Munck og derfra videre til England. Et tillidsforhold blev skabt, og en indgangsportal til den danske modstandsbevægelse så dagens lys.

Januar 1941 startede træningen af de 15 første agenter, og i efteråret var man klar til at sende dem af sted. Den første nedkastning d. 27. dec. 41 af Carl Johan Bruun og Mogens Hammer blev katastrofal. Bruuns faldskærm foldede sig ikke ud, han blev dræbt på stedet, og Hammers radioudstyr var ødelagt.

Bruun havde haft alle instrukser om forbindelser til modstandsfolk, hvorfor Hammer var ude af stand til at få kontakt. Han var således mere end ilde faren. Abwehr, tysk og dansk politi havde fundet liget af Bruun og det beskadigede materiel og startede derfor en intensiv eftersøgning af Hammer.

Næste nedkastning sker i 1942 og består af tre personer, hvis leder var Chr. Mich. Rottbøl. Hans viden om de faktiske forhold i Danmark var yderst mangelfuld, og i øvrigt manglede han, som de fleste andre, den nødvendige viden og erfaring for illegalt arbejde. Men han får skabt kontakt til Frit Danmark-gruppen og Arne Sørensen, formand for det politiske parti Dansk Samling.

Rottbølls vanskeligheder kulminerer, da han fra London får ordre om ikke at deltage i eller støtte sabotageaktioner. Det var danske officerer, der via London havde fået gennemført dette.

Tag det som en værdimåling af det danske forsvar.

Kommunikation

Det tekniske stade gav kun få muligheder, de bestod i radiokontakt og trådløs telegrafi. Udstyret var tungt, fyldte meget og var derfor vanskeligt at holde skjult. Kapaciteten var ikke sammenlignelig med den, vi kender i dag.

Tyske pejlinger–støjsendere

tysk/dansk politi – stikkere

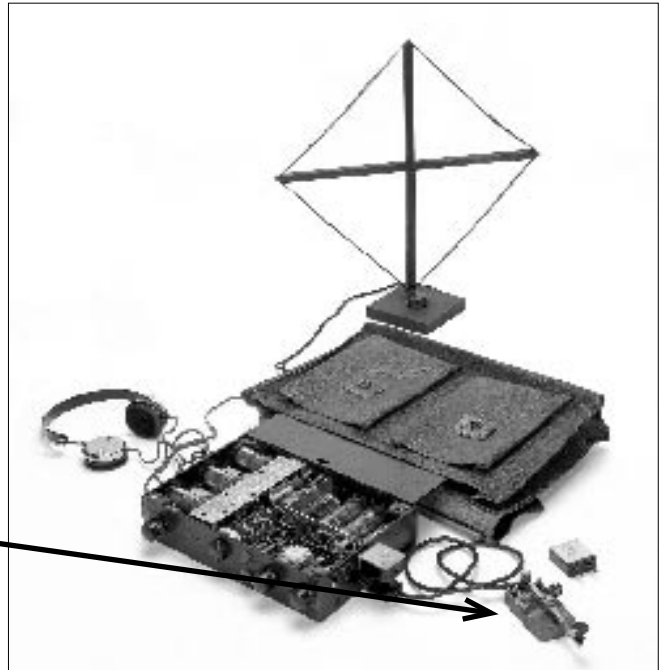
Tyskerne kørte rundt med pejlevogne og var i stand til med stor nøjagtighed selv i bymæssig bebyggelse at udpege sendestedet.

Denne effektivitet blev ikke mindre af, at senderen skulle anbringes så højt som muligt og helst med antennen anbragt uden for på et tag. Opsætning og nedtagning var derfor tidsrøvende og til gunst for fjenden. Modtagerforholdene blev yderligere forringet af tyske støjsendere. Disse sendte en hylen - støj således, at budskaberne fra BBC London var særdeles vanskelige at tyde. BOPA sprængte en støjsender på Amager Fælled i København. Kontakten bestod i modtagelse og afsendelse af meldinger.

Ingeniør Duus Hansen og Bang og Olufsens bidrag i frihedskampen var reparation af apparater, der var beskadiget f. eks. under nedkastningen, konstruktion og fremstilling af senderen t.v. kaldet telefonbogen. Denne opfyldte i højere grad behovene, da den fyldte og vejede mindre, havde større sendeeffekt og sidst, men måske vigtigst, passede til danske reservedele.

Bemærk telegrafnøglen.

Modtagergrupper og jernbansabotører havde en kode.

Hvis f. eks. ELIZABETH blev nævnt i rækken af navne under udsendelsen, var dette en besked til modtagerholdet (Borupholdet) og transportholdet (J. E. Clausens i Roskilde) om, at der samme nat ville blive nedkastet containers (beholdere) på modtagepladsen Munkeskov, Giesegaard på Sjælland.

Afsendelse af oplysninger fra vor efterretningstjeneste kunne f. eks. være om tyske hærstyrker, som bl.a. blev indhentet ved konfiskation af tyske soldaterbøger i forbindelse med afvæbninger.

Oplysninger om tyske militære anlæg og installationer stammede ofte fra danske arbejdere.

Kurervirksomhed

Denne kunne foregå ved, at skriftlige meddelelser blev sendt igennem særlige kanaler, eller at en person mundtligt overbragte og modtog meddelelser. En langsommelig og lidet kvalificeret måde at få meddelelser frem og tilbage på.

Arrestation med belastende materiale kunne betyde henrettelse.

Denne trafik foregik over Sverige og derfra videre til de allierede i England. Tegninger af de første nedstyrkede V-1 raketter på Bornholm blev sejlet til Sverige. Tysk og dansk politis effektivitet gjorde, at skriftlige meddelelser blev indskrænket til det minimale.

Faldskærmsagenter – kaniner

Lad os kaste et blik på diagrammet for kaniner for 1942. En og kun en agent fungerer i Danmark frem til maj måned, derefter fire frem til august med et fald til 2, for derefter i 1943 at fremvise en støt stigning med et efterfølgende fald. Hvorledes kan det tolkes?

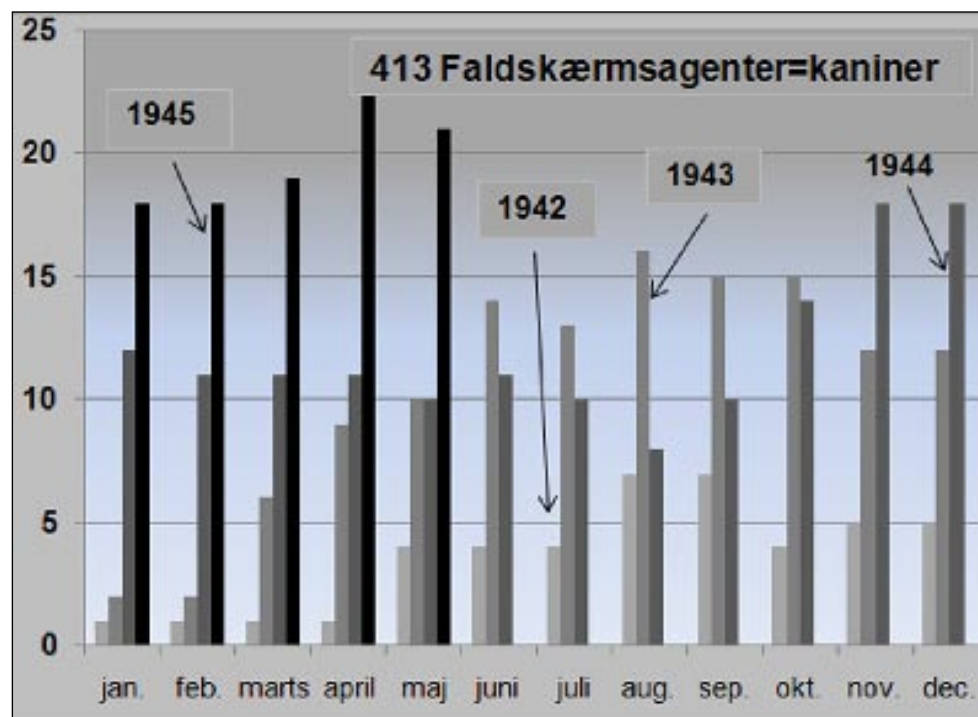
Modstandsvilje og modstandskamp som sådan kunne kun spores mere end sparsomt i ganske få kredse før 1943.

Udover Churchillklubbens aktioner var der kun tale om kommunisterne (KOPA – Kommunistiske Partisaner), De Frie Danske og Holger Danske, hvis tilhørsforhold overvejende var de konservative kredse (Christmas Møller), og enkelte medlemmer fra forsvarrets officerskorps, tilknyttet efterretningstjenesten, ofte benævnt Prinserne.

I alt kom 53 faldskærmsagenter til Danmark. Til Norge 425.

Tre agenter modsatte sig arrestation og blev dræbt, to af dansk politi en af tysk politi. 13 blev arresteret og efter tortur sendt i KZ-lejre.

En dansk agent blev likvideret af SOE. Liget blev fundet i Furesøen med bagbundne hænder. Ser du på diagrammer for illegale blades udbredelse og for sabotage, skulle modstandskampens start og udvikling være belyst.

Modtagepladser – teknik – transport

Valg af modtageplads stillede krav til indflyvningsmuligheder, sikker navigation med gode landkendemærker og rimelig afstand til tyske luftbaser. Derfor blev steder, som var udpeget af modtagefolkene ofte kasseret af englænderne.

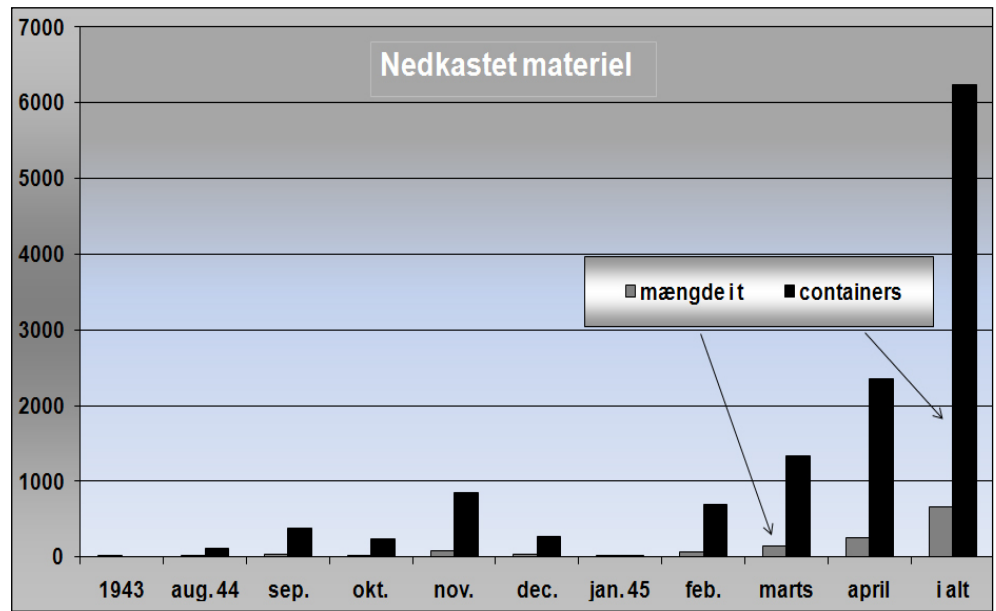
Omvendt havde modtagefolkene deres ønsker, beliggenheden skulle gerne være fjernt fra tyske kaserner, med gode til- og frakørselsforhold og med depoter, hvor godset kunne skjules til videre transport kunne finde sted.

Nedkastningerne kunne ofte spores igennem længere tid, da containere ofte blev smadret og indholdet spredt. Faldskærme kunne hænge i trækroner. Vindforholdene var ofte således, at containere havnede på utilsigtede steder, et sted gik containere gennem taget på en mindre landejendom, et andet sted forsvandt ikke mindre end tre i en mødding.

Endelig kunne køretøjerne afsætte spor på deres vej igennem skov og mark, især når der var faldet sne.

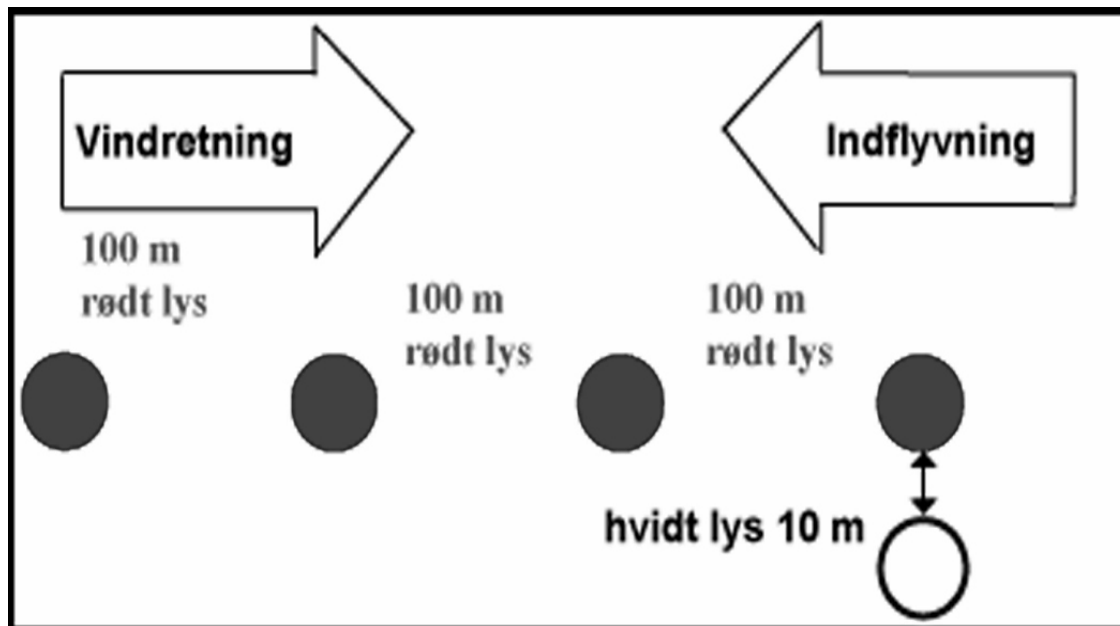
Tidsnød og dermed tid til at slette sporene i nattens mulm og mørke var et af mange problemer. Dansk og tysk politi, eller tysk militær var hurtige til at rykke ud.

Mængden af gods og dets vægt krævede en stor mandskabsstyrke for at udføre opgaven, dette forøgede risikomomentet væsentligt.

Indflyvning

Modtagelsen blev forberedt i god tid ved at opsætte lamper i et aftalt mønster, klar til at tænde, når maskinen kunne høres. Et aftalt lyssignal blev afgivet, hvorefter maskinen slog et sving for at få en indflyvning med præcis nedkastning.

Filmen *Hvidstensgruppen* med premiere i 2012 anbefales, da den anskueliggør problematikken.

Katastrofer

September 1942 har tyskerne pejlet agenten Johannesens sender, og da dansk politi forsøger at arrestere ham, dræber han en dansk betjent, hvorefter han tager sin giftpille.

26. september har tyskerne (siger man) fundet Rottbølls tilholdssted, han skydes ned af danske politifolk. Han blev ramt af 12 skud.

Også her var dansk politi grundigt.

Situationen opfattes nu som så desperat og håbløs, at to agenter Hammer og Borch Johannesen ror til Sverige i kajak.

Transport og fordeling

Transport af «varerne» skete stort set med samme opfindsomhed og variation indenfor sabotagegrupperne og modtagegrupperne.

	mængde i t	containers
1943	5	
aug. 44	11	118
sep.	39	384
okt.	24	234
nov.	87	845
dec.	29	274
jan. 45	1	12
feb.	72	691
marts	141	340
april	251	2349
i alt	655	6245

Et tidsrøvende, kedeligt arbejde for vandbærere, men pga. de tyske gaderazziaer særdeles risikobetonet. De to københavnske sabotageorganisationer BOPA og Holger Danske (HD) led konstant af en katastrofal mangel på elementære kampmidler. Disse organisationer søgte at løse problemet på forskellig vis. HD havde den berømte sabotør Flammen i Jylland, hvor han forsøgte at få sejlet en større ladning til Sjælland med en fiskekutter.

HD – medlemmet Røjel forsøgte sig med rejse til Sverige. Fordelingen mellem de forskellige organisationer har igennem tiderne været heftigt diskuteret mellem modstandsfolk. En forklaring på den ulige fordeling hævdes at være, at de største mængder blev nedkastet i Jylland, og at transport til hovedstaden var særdeles vanskelig. Det kan man så tro på, men når KOPA tager navneændring til BOPA, er det et forsøg på at fjerne englændernes kommunistkræk og dermed få andel i sprængmidler.

Se den skæve våbenfordeling.

Søværts forsyninger

Fire fiskekuttere i de såkaldte Hiccup operationer bragte 12–14 t. våben og sprængstof over Nordsøen. Fra Sverige kom 5.225 maskinpistoler, 3 mill. 9 mm. ammunition, 10.000 håndgranater og et ikke opført antal pistoler.

Opgørelserne er behæftet med fejl og må derfor tages med forbehold. Pistoler af div. art Colt og Brøngunns, et let maskingevær er ikke nævnt. Mit forbehold eller skepsis beror på, at jeg i praksis har brugt begge våben i krigens allersidste dage, de har således eksisteret og kan kun stamme fra nedkastede våben.

Illegal trafik til og fra Sverige

Bestod i transport af personer, efterretningssager og af materiel. Før jødeforfølgelserne satte ind i oktober 1943, var der kun få transporter til Sverige, og de var dårligt organiseret.

Grunden hertil var den simple, at modstandskampen lå på et særdeles lavt niveau, og at den tyske politiindsats var noget tilbageholdende, da dansk politis samarbejde med tyskerne stillede dem tilfreds.

Derfor var flugt til Sverige før jødeforfølgelserne en særdeles farefuld færd, da den foregik i små både eller som nævnt i kaproningsbåde og kajakker.

Det kostede liv, hvor mange vides ikke. En organiseret overgang til og fra Sverige af efterretninger og af agenter er foregået via Ebbe Munck og Prinserne, der hovedsagelig var officerer i Forsvarets efterretningstjeneste.

Et akut behov opstod, da tyskerne startede jødeforfølgelserne, men takket været en enestående indsats blev kun 478 ud af 7.000 jøder anholdt af tyskerne, resten blev bragt i sikkerhed i Sverige. Alene fra Gilleleje blev 1.200 jøder overført. De i stor hast etablerede ruter og organisationer fortsatte efter jødeforfølgelserne, fordi den tyske terror steg markant, tortur – mishandlinger rev mange modstandsgrupper op.

Den indførte dødsstraf og de mange henrettelser skabte behov.

Det samlede antal flygtninge i Sverige blev 18.000. Retur førte skibene radiomateriel, fotoudstyr, men først sent på krigen kampmidler.

Sverige var neutralt og måtte udad til fastholde denne rolle.

Farvandene var minefyldte, ganske vist var der minestrøgne tvangs-ruter, men de kunne kun sjældent benyttes, da tyske marinefartøjer opererede her. Det overvejende flertal af fartøjer, der tilbød sig, var danske fiskerbåde.

For at mindske risikoen havde man et samarbejde med svenske fartøjer, således at man kunne foretage omladning, når man nåede i svensk farvand.

Nedstyrte allierede flyveres skæbne

De fleste oplysninger her er uddrag fra: Styrket Ned af Dan Chr. Christensen, udgivet på Frihedsmuseets Venners Forlag. Bogen rummer et væld af oplysninger, hvorfor jeg varmt kan anbefale den til nysgerrige, der vil have et mere fyldestgørende billede. Direkte afskrifter er anført med sidehenvisning.

De allieredes bombetogter mod Tyskland foregik for det meste med overflyvning om natten af dansk territorium. Jeg befandt mig tilfældigt på en ferietur på det sydlige Lolland, da man bombede Kiel i et dagan-greb. I mere end en time lød maskinernes brummen, og i hundredvis kom flyene med vingspids mod vingspids. De næste nætter kunne et ildskær ses på nattehimlen, trods afstanden.

Kiel var i brand. Flere fly styrtede ned eller nødlandede, men selv om vi med lynets hast søgte ud til maskinerne i det svært fremkom-melige, opdæmmede område, kom vi for sent. Tyske soldater kom før os. Vi fandt ingen spor af overlevende. Men selv om vi havde forsøgt, tvivler jeg stærkt på, at vi havde været i stand til at skjule dem og få dem i sikkerhed til Sverige. Dertil krævedes mere end god vilje, nemlig organisation og mange danskeres indsats.

Men bombardementerne kostede de allierede dyrt.

Omkring 300 fly forulykkede ved nedstyrtning eller nedskydning.

Besætningerne udgjorde mere end to tusinde mand. Næsten et hundrede blev reddet af modstandsbevægelsen. 58 blev samlet op i Nord-søen af danske fiskefartøjer og sejlet til England. Men to hundrede blev pågrebet af danske eller tyske myndigheder undertiden efter tips fra lovlydige danske borgere, næste destination var fangenskab i Tyskland til krigsafslutningen.

1.700 allierede flyvere blev dræbt i dansk luftrum eller ved nedstyrtning i havet. De tyske natjageres effektivitet var beroende på, at de kunne starte fra flyvepladser bygget af danskere og blev dirigeret fra kommandocentralen Fliegerhorst Grove, det nuværende Karup.

Danske industrivirksomheder producerede avanceret udstyr til disse natjagere, hvilket bevirkede, at BOPA fik ordre direkte fra de allierede om at smadre disse fabrikker. Torotor – Neutrofon og Always er nogle af eksemplerne på dette. Danmark var således en aktiv og særdeles vigtig brik og støtte for tyskerne i luftkrigen, og det officielle Danmark (Samarbejdspolitikkerne) placerede Danmark som en tysk vasalstat.

Dansk politi

uddrag af cirkulære til landets politimestre:

«Når en politimand får kundskab om, at landsætning fra flyvemaskine finder eller har fundet sted, skal han uopholdeligt underrette politimesteren eller dennes stedfortræder.

Politimesteren underretter øjeblikkelig:

a. Statsadvokaten for særlige anliggender (central 1448, lokal 207), som gennem rigspolitechefen foranlediger tilkaldt udrykningshold og hundeførere samt teknisk afdeling og endvidere underretter Abwehrstelle.

b. Vedkommende Standortälteste.

Derefter en detaljeret instruktion om, hvorledes eftersøgningen skal finde sted, og at man i god tid skal kontakte den tyske myndighed, man kan komme til at samarbejde med; således at den fælles indsats bliver så effektiv som overhovedet mulig.»

Und noch ein

«I Anklagemyndighedens cirkulære udstedt d. 24. dec. 1942 (Juleaften) til politimestrene i alle hospitalsbyer henstilles, at man ikke tillader hospitalernes personale at udvise sympatitilkendegivelser over for allierede patienter i form af breve eller blomster.»

Dansk politis nidkære opklaringsarbejde, arrestationer, nedskydning, udlevering af og opbevaring af danske modstandsfolk i danske fængsler til senere levering til bødlerne førte gang på gang til afsløring af modstandsorganisationer.

De historikere, der stadig hårdnakket påstår, at samarbejdspolitikken gavnede det danske folk, skylder os en forklaring. Intet overlod disse danske myndigheder til tilfældigheder.

Uden påviselige trusler fra tysk side bestræbte man sig som lakajer på at tjene herrefolket så langt, at enhver tvivl om frie instansers indsats i et suverænt og neutralt land er mere end overskredet.

Stikkere

Flere blev også lønnet af danske myndigheder og af private virksomheder (Gunnar Larsen), de blev skyld i modstandsfolks arrestation og død.

Blot en af mange uafvaskelige skamletter, som ubestrideligt beviser danskes landsforræderi, som ikke er blevet straffet

Er cirkulærerne udtryk for aktiv dansk krigsindsats på tysk side?

Emsig lakajtjeneste?

Selv med min bedste vilje, kan jeg ikke se nogen form for tyske trusler, jeg kan ikke se en eneste tysk pistol i nakken på disse «danskere,» som du kan se afbildet i den tids Billedblade i festlige drukorgier med tyske krigsforbrydere.

Hvorfor blev de ikke dømt for landsforræderi? Har du en anden opfattelse, kan du sende den til mig. Jeg vil gerne ændre opfattelse.

Tysk Politi – Gestapo og SS

Skånselsløst blev danske fanger underkastet tortur og en mishandling, der fik de fleste til at bryde sammen og røbe kammerater og deres organisation. Dette risikomoment var agenterne sig bevidst, hvorfor nogen begik selvmord (pille med cyankalium) eller greb til våben selv under de mest håbløse forhold.

En afsløring kunne betyde øjeblikkelig død, ved arrestation – i live indfandt døden sig først efter langvarige mishandlinger.

Lys i mørket

Afskrift i uddrag: Styrtet Ned: si. 69

«I maj 1943 lettede en Junckers jager fra Grove med et højest uventet resultat. Den tre mands store besætning rapporterede til radarstationen i Klitmøller, at den ene motor var brudt i brand ude over Nordsøen, og at man ville forsøge en nødlanding på havet.

«Kast gummibåd ned med fly, Bittel!»

Men man fandt ikke maskinen, som var splinterny og udstyret med Lichtenstein, den mest moderne version af tysk radar, og den blev derfor meldt savnet og det sørgelige tab af en erfaren besætning blev rapporteret til de pårørende.

SOS meldingen var en fiffig afledningsmanøvre.

To af de tre officerer var anti – nazistisk indstillet og de havde aldrig ramt et eneste RAF fly, skønt de havde haft utallige muligheder under Slaget om England.

En pistol bragte den tredje flyvers protester til tavshed; han havde ikke været indviet i planen. Da de nærmede sig Skotland blev Junckers flyet mødt af to Spitfires.

Desertørerne sænkede landingshjulene, som er et internationalt anerkendt signal om overgivelse, og de landede sikkert nær Aberdeen.

Junckermakinen var en gave fra himlen til RAFs efterretningstjeneste, og den resulterede i, at tabene blev reduceret fra otte % til to ved de følgende bombetogter.»

Salut i uddrag

Bogen slutter med en salut til mig og mine landsmænd, den svider, den gør ondt. Var vi danskere virkelig så ringe?

Jeg må give manden ret, men må dog undskyldende bemærke, at hvis det langt ude på landet i de ulvetider, som det var, puslede ved dørene, ville de fleste også i vore fredfyldte dage, nære betænkeligheder ved at byde indenfor.

«De tyske krigsretters domme talte deres tydelige sprog. Trods regeringens intentioner blev Danmark uvægerligt inddraget i krigen. Dansk territorium tjente som en helt nødvendig trædesten til besættelsen af Norge og i et vist omfang som baser for angreb på Storbritannien.

Senere, da krigslykken vendte, foregik bombningerne af Tyskland delvist ved fly, der krydsede dansk luftrum.

Den danske befolkning blev i høj grad inddraget i denne luftkrig ved at stille jord, materialer og arbejdskraft til rådighed for besættelsesmagten.“

Den enkelte borger blev også personligt konfronteret med luftkrigen, når flyvere landede i live, og valget stod imellem at udlevere dem til tyskerne, som vort lands myndigheder påbød, eller at udvise civil ulydighed og hjælpe dem til flugt.

Historien viser, at krigen kløvede nationen, så der ikke længere var noget folkeligt fællesskab, ikke noget, der hed „vi danskere.

Når allierede flyvere faldt ned fra dansk luftrum, befandt de sig på fjendtligt territorium, hvor den kløvede nations borgere ikke kunne slippe uden om at forholde sig personligt til de krigsførende parter.»

Afskrift slut.

Samarbejdspolitik

Moral? Etik? Sund fornuft?

Lidt forhåndsorientering – inden du dømmer

Bedst kendt for sin tåbelighed og villighed til at gøre alt for penge blev en undersøgelse af hjerneskader hos malere og typografer. Eksperten kom ved hjælp af en stor pose penge frem til, at arbejdsskader hos malere og typografer skyldtes druk, de var simpelthen nogle drukkenbolte. Ikke et ord om terpentin eller fortynder.

Man sælger sig til den højestbydende, måske kan det kaldes prostitution. Handlemåden er lig med gadeludderens, eneste forskel, de kan beholde bukserne på. Under besættelsen var der embedsmænd, der for at opnå fordele solgte sig for magt – for penge.

Sidst kendte eksempel er vor tids skandale i Farum.

De blev og bliver kaldt chauvinister, øjentjenere, håndlangere eller lakajer. En magtposition kan forstærkes på utroligt mange måder, man kan befæste en magtposition ved at slå splid.

Metoden kaldes:

DEL OG HERSK – diskrimination – mobning

Ved at slå et sammenhold i stykker, kan man selv blive stærkere. I stormagtspolitik kaldes det magtbalance og kendes bedst fra imperialismens guldalder, hvor England med koldt og gustent overlæg spillede andre magter ud mod hinanden og fra Hitlers politik ved at skære én skive pølse ad gangen – benævnt salamimetoden.

Ved at forfølge en person, en gruppe mennesker af anden race, med en anden kultur eller religion kan opmærksomheden bortledes fra magthaveren selv, denne kan dermed fortsætte sit magtmisbrug.

De forfulgte bliver lynafledere

Endelig kan visse grupper score penge på diskrimination, disse grupper findes så at sige altid i kredse, der tilsyneladende er nationale og som er militaristisk indstillet (sagt mindre pænt, men mere rammende) – militærliderlige og som dødens købmænd kan tjene penge på undertrykkelse – på krige.

Diskrimination forudsætter, at den eller de, der diskriminerer skal have eller mangle nogle særlige personlige egenskaber – holdninger og opfattelser af sig selv og den omverden han/hun lever i. Ikke alle er udstyret med disse for overgrebene nødvendige personlighedstræk, (samvittighed retsbevidsthed), men de hjælpes ofte, for ofte af deres nærmeste bekendtskabskreds, forældre – venner – skole – medier – og af nogle politikere.

Det kan ske i diskussioner, men også ved en systematisk tilrettelagt indsats, (propaganda). Det opleves, når man afholder valg. Det skal forstås således, at politikerne udtaler sig tvetydigt. De afgiver løfter uden at drømme om at indfri disse.

Indianerne kalder det for at tale med to tunger.

Det kaldes også for valgflæsk.

Almindeligvis siger politikere ét, og gør derefter noget ganske andet. Denne teknik kan betegnes som den sorte svinehunds tale.

De dygtigste, der forfører os almindelige dødelige, kan sige noget tilsyneladende pænt, men går man deres udtalelser og holdninger efter i sømmene, er deres handlinger den modsatte af, hvad de tilsyneladende har lovet. Der stilles der ret store krav til os for at kunne skelne – for at finde frem til ret og vrang. Du skal være godtbegavet.

Du skal også have mod til at være anderledes – have et andet standpunkt end flertallet, der som bekendt følger strømmen eller mindre pænt udtrykt bare laller derudad. Du skal turde bryde med flokmentaliteten. For at skille skidt – snot fra kanel, tror jeg, at man skal være sej – udholdende – være parat til at tage ansvar og betale prisen for sine holdninger, det var jeg – er du også det?

Banale eksempler fra hverdagen

Hvad kan man gøre?

Nogle store knægte tæver løs på en mindre fyr. Du er i tvivl, hvad kan, hvad bør du gøre? En fulderik sætter sig ind i sin bil, igen er du i tvivl, hvad kan, hvad bør du gøre?

Du vælger konfrontation; Du går direkte til sagen. Du blander dig; I tilfælde af slagsmål – fysisk vold er chancerne for, at volds mændene rotter sig sammen og tildeler dig en pose tørre tæsk overvejende sandsynlig, afhængig naturligvis af dit volumen og hvor øde gerningsstedet er.

Du forsøger den pædagogiske løsningsmodel; venligt, med en passende dosis fornuftige argumenter forsøger du at overtale fulderikken til at lade bilen stå.

Du får et beskidt svar; havde nok heller ikke ventet andet; bliver måske endog truet med øretæver.

Du prøver som sidste udvej at få nøglerne fra ham. Du afstår fra at bruge magt – vold og lusker af med hans udbrud i ørerne, der er ingen, der kører bedre bil end han, når han har en brandert på; det rager ikke dig, bland dig uden om.

Du blander dig uden om, det går jo nok og det nytter jo ikke noget, du er bare et hul i jorden. Er du ude på Herrens Mark, kan du jo prøve at få assistance, man kan forsøge at ringe efter hjælp, vi har jo en ordensmagt, har jeg hørt. Problemet er, om den har tid. Det kniber jo med ressourcerne i vore dage.

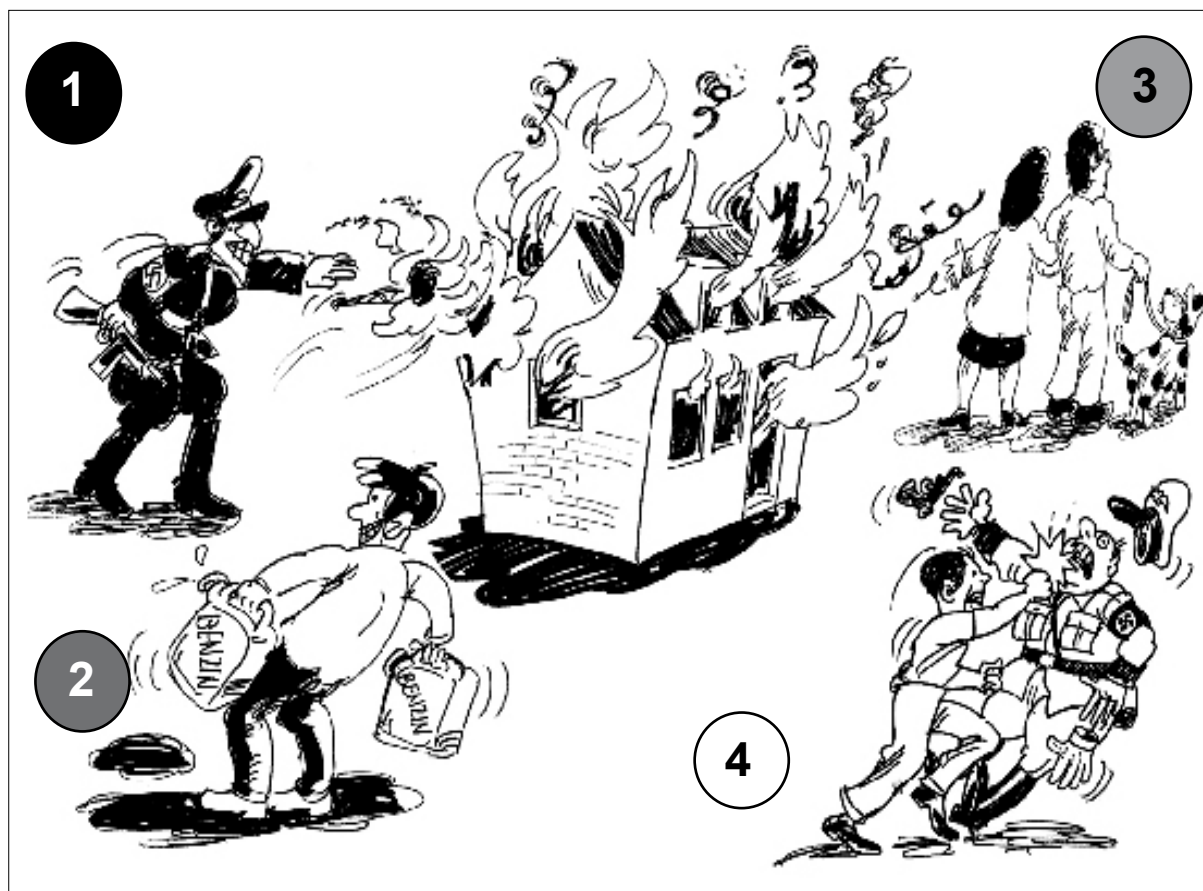
Når man skal yde en indsats, vil alle naturligt nok, først gøre sig nogle overvejelser. Vil det hjælpe? Hvor stor må mit offer være?

Holdninger – handlinger – grænseværdier under den tyske besættelse

Børns retfærdighedsans er som regel ikke beskadiget i samme grad som voksnes, de er derfor tilbøjelige til at dømmе alt i sort eller hvidt. Derfor har jeg har haft mere end svært ved at beskrive danskes holdninger under den tyske besættelse. Danskeres indsats eller mangel på samme går fra det sorteste sorte til det snehvide med grå mudderagtige nuancer.

Min gode ven, Bjørn Gemzøe illustrerer problematikken.

I huset har vi nazismens modstandere – antifascisterne – de forfulgte, der skriger om hjælp, medens de kæmper mod flammerne – mod volden – mod undertrykkelsen.

1

Terrorristen – voldsmanden kræver ikke særlige kommentarer, han står helt i sort.

2

Manden med bensinen illustrerer medløberen, det man i kriminalsproget kalder for hæleren. Når denne står for domstolen, har man som udgangspunkt: Hæleren er ligeså skyldig som stjæleren. Det forstår jeg således, at den, der bistår terroristen – nazisten i at udføre sine forbrydelser, har samme skyld. Hvis man tjener – tilbyder en fjende sine tjenester, gør man sig skyldig i landsforræderi, medmindre ens eget liv og helbred er i fare. Man skal være truet.

Når man skal bedømme danske politikeres samarbejde med tyskerne kan dette inddeles i flere faser: De var overbevist om en tysk sejr, og her dokumenterer jeg tjeneste på tjeneste, som de tilbød nazisterne af egen fri vilje uden på noget tidspunkt at være truet. Er du i mindste tvivl om min dokumentation, kan du finde dokumentationen i den tids Billedblade.

3

Igen ser vi en spredning i interesser og holdninger: Værnemageren – landmanden – arbejdereren, der for at tjene ussel mammon anstrengte sig – gjorde sig umage og producerede til den tyske krigsmaskine.

Husk lige: Et stykke soflæsk har samme betydning i en krig som et våben. Påstande som, at man råbte højt, at man sang vort fædrelands vemodige sange, at man gik med kongemærke, eller Royal Air-Forcehue, at man gik til alsang og algang tæller ikke. Det nytter ikke – at man giver op på forhånd – argumentet tæller ikke.

Vi ser kun på effekten. Konklusion:

De var landsforrædere.

4

Heltebilledet af den tapre landssoldat eller frihedskæmperen taler for sig selv. Men også her er der efter min ringe mening forskelle i indsats og ikke mindst i vilje og evne til at yde modstand.

Ingen kan forlange, at man yder modstand, hvis man på forhånd kan indse, at man nærmest gør fjenden en tjeneste ved at blive tilintetgjort – slagtet. Mange var tvunget til at udføre tysk arbejde for at få smør på brødet. Disse arbejdere går fri, hvis de anstrengte sig for at producere mindst muligt, på længst mulig tid og helst i en ubrugelig kvalitet. En gammel smed sagde: „Det gælder om at lave så meget lort som muligt og at være så længe om det som muligt.“ Jeg har fremført en lang række eksempler på CIVIL ULYDIGHED. Hvis du kun vurderer dine medborgere ud fra deres indsats – altså bruger skruoeffekten som målestok, vil din venneskare svinde ind, men til gengæld er den værd at bruge tid på.